

**Східноукраїнська організація
«Центр педагогічних досліджень»**

**ЗБІРНИК ТЕЗ
НАУКОВИХ РОБІТ УЧАСНИКІВ**

**МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ**

**«АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ПЕДАГОГІКИ
ТА ПСИХОЛОГІЇ: НАУКОВІ ДИСКУСІЇ»**

11–12 жовтня 2019 р.

**Харків
2019**

УДК 37.01+159.9(063)
А43

А43 **Актуальні питання педагогіки та психології: наукові дискусії :**
збірник тез міжнародної науково-практичної конференції: – (м. Харків,
Україна, 11–12 жовтня 2019 р.). Харків : Східноукраїнська організація
«Центр педагогічних досліджень», 2019. – 156 с.

Усі матеріали подаються в авторській редакції.

УДК 37.01+159.9(063)

© Автори статей, 2019
© Східноукраїнська організація «Центр педагогічних досліджень», 2019

ЗМІСТ

НАПРЯМ 1. ТРАДИЦІЙНІ ТА ІННОВАЦІЙНІ МЕТОДИКИ ВИКЛАДАННЯ

ЗАСОБИ РОЗВИТКУ КРЕАТИВНОГО МИСЛЕННЯ ОСОБИСТОСТІ Бурчак С. О., Самощенко Л. А.	8
ОРГАНІЗАЦІЯ ТА ПРОВЕДЕННЯ НАУКОВО-ДОСЛІДНИХ РОБІТ У ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ ХІМІЇ Вітюк О. І., Швець Т. В.	11
ОСОБЛИВОСТІ ПРОБЛЕМНОГО НАВЧАННЯ ПРИ ВИВЧЕННІ ХІМІЇ У ВНМЗ Головко І. І.	14
DEVELOPMENT OF THE STUDENTS' CREATIVE ACTIVITY BY MEANS OF FOREIGN LANGUAGE IN HIGH SCHOOL Denysenko I. I.	16
ПРОЕКТНА ДІЯЛЬНІСТЬ ЯК ОСНОВА ФОРМУВАННЯ ПОШУКОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ УЧНІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ Дереш О. А.	18
ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ПОЛІКУЛЬТУРНОГО ВИХОВАННЯ УЧНІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ Копач А. І.	21
ВТІЛЕННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ВИКЛАДАННЯ ХУДОЖНЬО-МИСТЕЦЬКИХ ДИСЦИПЛІН У СУЧАСНІЙ ШКОЛІ Манчук К. В., Бухнієва О. А.	24
КОНЦЕПТУАЛЬНІ ЗАСАДИ ВИКОРИСТАННЯ ПЕДАГОГІЧНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В ЗАКЛАДІ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ Март'янова Т. О., Немченко Я. С., Ярославцева М. І.	26
ОРГАНІЗАЦІЯ ІНШОМОВНОГО ОСВІТНЬОГО СЕРЕДОВИЩА НА ОСНОВІ АРТ-ТЕРАПІЇ У ЗАКЛАДАХ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ Пахомов В. М.	29
РОЗВИТОК НАВИЧОК КРИТИЧНОГО МИСЛЕННЯ В УМОВАХ НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ Прахова С. А., Хозяйонк Л. О.	32
ВИКОРИСТАННЯ НОВІТНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ПРИ ФОРМУВАННІ ПРАВОВОЇ СВІДОМОСТІ УЧНІВ Ракута Н. А.	34
ОЦІНЮВАННЯ ЯК ОСНОВА ФОРМУВАННЯ РЕФЛЕКСИВНИХ ВМІНЬ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ Сарваді В. В.	35
КОЗАЦЬКІ ПРИЗВИЩА ЯК СИМВОЛ СПІВПРИЧЕТНОСТІ ДО КОЗАЦТВА Сичевська Л. Є., Олійник Л. Г.	38

INDIVIDUAL DIFFERENCES OF STUDENTS STUDYING TECHNICAL ENGLISH Chugai O. Yu.	41
ПЕДАГОГІЧНІ ЗАСАДИ АДАПТАЦІЇ ДО НАВЧАННЯ УЧНІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ Якимів І. Р.	44
НАПРЯМ 2. СИСТЕМА ОСВІТИ В УКРАЇНІ, ПРОБЛЕМИ І ПЕРСПЕКТИВИ РЕФОРМУВАННЯ	
НОРМАТИВНО-ПРАВОВА БАЗА ЩОДО СТВОРЕННЯ ТА ФУНКЦІОНУВАННЯ ОПОРНИХ ШКІЛ Бузурна О. В.	47
УМОВИ СОЦІАЛЬНОЇ АДАПТАЦІЇ ДІТЕЙ З ОСОБЛИВИМИ ПОТРЕБАМИ Величкевич В. М.	48
ПРЕДМЕТНО-ІГРОВЕ СЕРЕДОВИЩЕ У СУЧАСНОМУ ДИТЯЧОМУ САДКУ Калініна І. А.	51
ІНТЕГРОВАНІ КУРСИ ЯК ЗАСІБ РЕАЛІЗАЦІЇ КОМПЕТЕНТНІСНОГО ПІДХОДУ У ЗМІСТІ ТЕХНОЛОГІЧНОЇ ОСВІТИ Мачача Т. С.	54
РЕАЛІЗАЦІЯ ПРИНЦИПУ НАРОДНОСТІ У ПЕДАГОГІЧНІЙ СПАДЩИНІ К. Д. УШИНСЬКОГО Шевелінда Ю. Ю.	56
НАПРЯМ 3. ТЕОРІЯ І МЕТОДИКА ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ	
ГУМАННЕ СТАВЛЕННЯ ВИХОВАТЕЛЯ ДО ДИТИНИ У ПОГЛЯДАХ ВИДАТНИХ ПЕДАГОГІВ МИНУЛОГО Анісімова О. Е.	59
МОЖЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ДИДАКТИЧНОГО МАТЕРІАЛУ «ПАЛИЧКИ КЮЇЗЕНЕРА» В РОБОТІ З ДІТЬМИ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ Загоруля Т. І.	62
ПРОБЛЕМА СОЦІАЛІЗАЦІЇ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ У НАУКОВО-МЕТОДИЧНІЙ ЛІТЕРАТУРІ Івахненко Н. А.	65
ІДЕЇ ГУМАНІЗАЦІЇ СПІЛКУВАННЯ ДОРΟΣЛОГО І ДИТИНИ У ПЕДАГОГІЧНИХ ПОГЛЯДАХ Ш. АМОНАШВІЛІ Качанова О. А.	68
НАПРЯМ 4. ТЕОРІЯ І МЕТОДИКА ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ	
АНАЛІЗ ПІДХОДІВ ДО НАВЧАННЯ ДІТЕЙ ГРИ НА ФОРТЕПІАНО У КИТАЇ Ван Інчжи	72

DISTANCE EDUCATION IN ADULT PROFESSIONAL TRAINING Navrylenko K. M.	74
ТВОРЧИСТЬ УЧНЯ ЗАКЛАДУ ПРОФЕСІЙНО-ТЕХНІЧНОЇ ОСВІТИ В МЕЖАХ ІНКЛЮЗИВНОГО ПРОСТОРУ ЯК ЗАПОРУКА УСПІХУ В ПРОФЕСІЙНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ Денькович Н. А.	76
ПРОФЕСІЙНЕ САМОПРОЕКТУВАННЯ МАЙБУТНІХ МЕНЕДЖЕРІВ ОСВІТИ Дін Юйцзін	78
ПРОФЕСІЙНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ МАЙБУТНІХ ВЧИТЕЛІВ ХУДОЖНЬО-ЕСТЕТИЧНИХ ДИСЦИПЛІН У ШКОЛІ Еребакан К. О., Бухнієва О. А.	80
МАЙСТЕР-КЛАС ЯК ЕФЕКТИВНИЙ ПРИЙОМ ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНИХ КОМПЕТЕНЦІЙ СТУДЕНТІВ СПЕЦІАЛЬНОСТІ «ХАРЧОВІ ТЕХНОЛОГІЇ» Жуковська І. О.	83
КАР'ЄРНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ ЯК СКЛАДНИК ПРОЦЕСУ РОЗВИТКУ ПРОФЕСІЙНОЇ КАР'ЄРИ Зінченко О. В.	85
РОЛЬ МЕТАФОРИ У ФОРМУВАННІ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ Ігнатович О. Г.	87
РОЗВИТОК МЕДІАКОМПЕТЕНТНОСТІ ВЧИТЕЛЯ У КОНТЕКСТІ ДІЯЛЬНОСТІ ІНСТИТУТІВ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ: НОРМАТИВНИЙ АСПЕКТ Казакова О. М.	90
ОРГАНІЗАЦІЙНА КОМПЕТЕНЦІЯ ЯК СТРУКТУРНИЙ КОМПОНЕНТ ЛІНГВОМЕТОДИЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ВИКЛАДАЧІВ ІНОЗЕМНИХ МОВ Кокнова Т. А.	93
ІНДИВІДУАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ СТУДЕНТІВ ЯК СУБ'ЄКТІВ МУЗИЧНО-ПЕДАГОГІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ Матвєєва О. О.	95
CLASSIFICATION OF THEORETICAL AND METHODOLOGICAL BASIS FOR THE FUTURE SPECIALISTS IN PHYSICAL EDUCATION AND SPORTS PROFESSIONAL TRAINING Pavliuk A. Ye.	98
FORMATION OF THE CONTENT BASE FOR THE FUTURE SPECIALISTS IN PHYSICAL EDUCATION AND SPORTS PROFESSIONAL TRAINING. METHODOLOGICAL BASES CONTENT IN THE FUTURE SPECIALISTS IN PHYSICAL EDUCATION AND SPORTS PROFESSIONAL TRAINING PROCESS Pavliuk A. Ye.	99

ПЕДАГОГІЧНІ ЗАСАДИ ФОРМУВАННЯ ПРАВОВИХ ЗНАНЬ ШКОЛЯРІВ	
Попадич О. О.	101
ОСОБЛИВОСТІ ПРОФЕСІЙНОГО СТАНОВЛЕННЯ СУДДІ-СТАРТЕРА В УМОВАХ ВУЗУ	
Руденко С. А.	103
ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ФОРМУВАННЯ ОСНОВ НАЦІОНАЛЬНОЇ СВІДОМОСТІ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ	
Ткачук М. С.	105
СТРАТЕГІЧНІ КОМУНІКАЦІЇ ЯК СКЛАДОВА ПРОФЕСІЙНОЇ ВЗАЄМОДІЇ У ДЕРЖАВНІЙ ПРИКОРДОННІЙ СЛУЖБІ УКРАЇНИ	
Тушко К. Ю.	107
МОДУЛЬНО-ІНТЕРАКТИВНІ ФОРМИ ФАХОВОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ І СПОРТУ	
Чопик А. О.	108
ДЕЯКИ АСПЕКТИ СУТНІСТІ ТА СПЕЦИФІКИ ГОТОВНОСТІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ І СПОРТУ ДО ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	
Чопик А. О.	110
ПЕРСПЕКТИВИ ВИКЛАДАННЯ ВОКАЛУ У КОЛЕДЖАХ ТА УНІВЕРСИТЕТАХ КИТАЮ	
Ян Цзяін	112
 НАПРЯМ 5. ПЕРСПЕКТИВИ ТА РОЗВИТОК СТУПЕНЕВОЇ ОСВІТИ В УКРАЇНІ ТА ЗАКОРДОНОМ	
РОЗВИТОК ВМІНЬ КРИТИЧНОГО МИСЛЕННЯ НА УРОКАХ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ У ЗАКЛАДАХ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ	
Байдюк Л. М.	115
ЯКІСТЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ ТА ЇЇ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ В ЄС: ДОСЯГНЕННЯ ФРАНЦІЇ	
Дурдас А. П.	117
Е. ЛУЇС АНДРЕ ПРО ВИХОВАННЯ ГРОМАДЯНСЬКОГО ДУХУ (У НАУКОВО-ПУБЛІЦИСТИЧНИХ ПРАЦЯХ 1901–1916 РР.)	
Зайченко Н. І.	120
 НАПРЯМ 6. ЗАГАЛЬНА ПСИХОЛОГІЯ, ІСТОРІЯ ПСИХОЛОГІЇ ТА ПСИХОЛОГІЯ ОСОБИСТОСТІ	
НАРАТИВ ЯК ЗАСІБ УСВІДОМЛЕННЯ ВЛАСНОГО ДОСВІДУ В ПІДЛІТКОВОМУ ВІЦІ	
Шиловська О. М.	123

**НАПРЯМ 7. ПСИХОЛОГІЯ РОЗВИТКУ
В УМОВАХ СУЧАСНОГО СУСПІЛЬСТВА**

ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ ТВОРЧОЇ УЯВИ
У ДІТЕЙ В ПЕРІОД ДОШКІЛЬНОГО ДИТИНСТВА

Гордієнко Б. П.126

ТРУДОТЕРАПІЯ ЯК СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНА ПРОБЛЕМА
З ПІДЛІТКАМИ ЗАЛЕЖНИМИ ВІД СОЦІАЛЬНИХ МЕРЕЖ

Гордієнко Б. П.128

ПСИХОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ «АВТОРСТВА»
СВОГО ЖИТТЯ У ОСІБ ЮНАЦЬКОГО ВІКУ

Зазимко О. В.131

НАПРЯМ 8. СОЦІАЛЬНА ПСИХОЛОГІЯ

ОСОБЛИВОСТІ МОРАЛЬНИХ УСТАНОВОК В МІЖОСОБИСТІСНИХ
ВІДНОСИНАХ У СУЧАСНОЇ МОЛОДІ

Григоренко Л. М.135

ПСИХОЛОГІЧНІ ДЕТЕРМІНАНТИ СПРИЯТЛИВОГО СОЦІАЛЬНО-
ПСИХОЛОГІЧНОГО КЛІМАТУ В СТУДЕНТСЬКІЙ ГРУПІ

Доценко Н. І.137

МЕХАНІЗМИ ДЕЗАДАПТАЦІЇ У ПІДЛІТКОВОМУ ВІЦІ

Черненко О. С., Коленіченко Т. І.140

НАПРЯМ 9. МЕДИЧНА ПСИХОЛОГІЯ

ПСИХОЛОГІЧНА ДОПОМОГА
ПІД ЧАС ОНКОЛОГІЧНОГО ЗАХВОРЮВАННЯ

Березко І. В.143

НАПРЯМ 10. ПОЛІТИЧНА І ЮРИДИЧНА ПСИХОЛОГІЯ

ПСИХОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ПЕРЕГОВОРІВ ЗІ ЗЛОЧИНЦЯМИ

Федчун О. М., Шукалова О. С.146

НАПРЯМ 11. ПЕДАГОГІЧНА ПСИХОЛОГІЯ

МОЖЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ТВОРЧОСТІ
В УЧНІВ У НАВЧАННІ З ПОЗИЦІЙ ГУМАНІСТИЧНОЇ ПСИХОЛОГІЇ
(ПОГЛЯДИ КАРЛА РОДЖЕРСА)

Мар'яненко Л. В., Чудакова О. М.149

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДЛЯ ПЕДАГОГІВ З ФОРМУВАННЯ
ВЗАЄМОВІДНОСИН У ДОШКІЛЬНИКІВ З СИНДРОМОМ ДАУНА

Михновецька І. В.152

4. *Медіаосвіта та медіаграмотність: підруч. для студ. вищ. пед. навч. закл. та слухачів Ін-тів підвищ. кваліфікації вчителів* / [авт. кол. : О.В. Волошенюк ; ред.-упоряд. : В.Ф. Іванов, О.В. Волошенюк]. – Вид. 2-ге, стер. – Київ : Академія Української Преси : Центр Вільної Преси, 2013. – 352 с. – Бібліогр.: С. 341–342.

5. *Найдьонова Л.А. Медіапсихологія: основи рефлексивного підходу : підруч. для слухачів системи післядиплом. пед. освіти* / Любов Антонівна Найдьонова ; [літ. редагування Медюка Ю.Г.] ; Нац. акад. пед. наук України, Ін-т соц. та політ. психології Нац. акад. пед. наук України. – Вид. 2-ге, стер. – Кіровоград : Імекс-ЛТД, 2015. – 243 с.

6. *Медіакомпетентність фахівця: колектив. монографія* / Онкович Г. В., Горун Ю.М., Кравчук В.О. [та ін.] ; за наук. ред. Г.В. Онкович ; Нац. акад. пед. наук України, Ін-т вищ. освіти НАПН України. – Київ : Логос, 2013. – 287 с.

7. *Шарко В.Д. Медіакомпетентність як складова методичної підготовки вчителя та її діагностування [Електронний ресурс]* / В.Д. Шарко. – Херсон., 2018. – С. 42–58. Режим доступу : <http://ekhsuir.kspu.edu/handle/123456789/1014>

ОРГАНІЗАЦІЙНА КОМПЕТЕНЦІЯ ЯК СТРУКТУРНИЙ КОМПОНЕНТ ЛІНГВОМЕТОДИЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ВИКЛАДАЧІВ ІНОЗЕМНИХ МОВ

Кокнова Т. А.

*кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри романо-германської філології*

**Луганський національний університет імені Тараса Шевченка
м. Старобільськ, Луганська область, Україна**

На сучасному етапі процес професійної підготовки майбутніх викладачів іноземної мови вимагає наукового переосмислення системи цінностей з метою формування професійно значущих якостей та орієнтацію викладачів вищої школи на нові освітні стандарти. Формування лінгвометодичної компетентності майбутніх викладачів іноземної мови в контексті педагогічної компетентності на тлі постійного реформування та вдосконалення вітчизняної освіти набуває подальшої актуальності завдяки ускладненню і постійному розширенню соціального досвіду, сфери освітніх послуг, створенню інноваційних типів навчальних закладів, авторських педагогічних проєктів, технологій, зростаючому рівню запитів соціуму.

В останні роки відбувається активне вивчення й дослідження особливостей формування різних аспектів професійної компетентності майбутніх викладачів різних фахів (О. Дубасенюк, А. Маркова, Н. Кузьміна, В. Кричевський, Л. Карпова, М. Михайліченко, Л. Хоружа). Однак аспект формування лінгвометодичної компетентності майбутніх викладачів іноземної мови в контексті аналізу її складових компетенцій (зокрема організаційної) потребує більш детального вивчення.

Лінгвометодична компетентність викладача іноземної мови – це інтегрована сукупність відповідних знань, умінь, навичок та способів діяльності, що постають як «необхідний інструментарій для продуктивної діяльності» [1, с. 36], тобто у процесі професійної діяльності викладача іноземної мови. Організаційні навички та здібності становлять ядро організаційної компетенції майбутніх викладачів іноземної мови, яка є одним з найважливіших складників лінгвометодичної компетентності.

Як зазначає дослідниця С. Пільова, організація – це свідомий процес, спрямований на об'єднання та впорядковану взаємодію елементів або частин (людей, ідей, ресурсів) у ціле, в результаті чого утворюється продуктивна, стійка система; це взаємовідношення частин і цілого, поведінка частини визначається поведінкою цілого, поведінка цілого залежить від поведінки частини [2, с. 8].

Організаційна компетенція у майбутній професійно-педагогічній діяльності викладачів іноземних мов має бути зорієнтована на організацію педагогічних практик; підготовку матеріалів на засідання кафедри, ради факультету та закладу вищої освіти; роботу з підготовки науково-методичних семінарів інших організаційних уповноважень. Окреслена діяльність спрямована на оволодіння прийомами діалогізації з учасниками освітнього процесу, уміння бути ініціативним у процесі виконання професійних обов'язків.

З погляду С. Пільової, «організаторська діяльність – це діяльність педагога, що забезпечує залучення студентів до різних видів навчально-виховної роботи, координація як окремих об'єктів навчального процесу так і усієї групи задля досягнення поставлених цілей і завдань, спрямованих на їхній всебічний розвиток» [2, с. 16]. Дослідниця, розглядаючи це поняття, тлумачить його як «особистісне утворення, що включає знання організаторської діяльності, вміння розв'язувати організаторські завдання, сформованість професійних, особистісних, управлінських умінь та якостей, що дозволять йому належним чином здійснювати організаторську діяльність у майбутній професії» [Там само].

Ефективність формування організаторської компетенції майбутніх вчителів іноземних мов буде високою, якщо її розвиток буде зумовлений внутрішніми мотивами особистості (досягти успіху в професійній діяльності, самоствердитися, завоювати авторитет в колективі тощо). Таким чином, у процесі навчання у закладі вищої освіти в майбутніх викладачів необхідно розвинути позитивну внутрішню мотивацію, зацікавленість в організаторській діяльності.

Отже, під організаційною компетенцією майбутніх викладачів іноземної мови розуміємо особистісне утворення, що включає знання організаторської діяльності (уміння викладача іноземної мови розв'язувати організаторські завдання); сформованість професійних, особистісних, управлінських умінь та якостей, що дозволять належним чином виконувати організаторську діяльність як викладача іноземної мови (знання організаторської діяльності, наявність організаторських і комунікативних умінь; сформованість морально-вольових, лідерських якостей, толерантності); уміння вирішувати конфлікти, приймати рішення, осмислювати свою професійну педагогічну діяльність, знаходити в ній слабкі сторони і намагатися їх подолати. Наявність сформованої організаційної компетенції у майбутніх вчителів іноземної мови сприяє ефективному здійсненню ними професійної викладацької діяльності і надає впевненості у власних силах, що є надзвичайно важливим в організації освітнього процесу у закладі вищої освіти.

Література:

1. Волощук І. П. *Формування професійної компетентності студентів ВНЗ: компетентнісний підхід. Наукові записки НДУ ім. М. Гоголя. Психолого-педагогічні науки.* 2014. № 3. С. 23-38.
2. Пільова С. Г. *Формування організаційної компетентності майбутніх учителів у процесі професійної підготовки. автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. пед. наук: 13.00.04. Одеса, 2011. 21 с.*